

stede mellem disse to Forslag. De paalægge, at ingen Handel maa finde Sted i den nævnte Tid, men de tillade, at der paa Gader og offentlige Pladser alligevel maa handles, det vil sige: med Sodavand. Derved ville disse Forslagsstillere jo netop forhindre Opnaaelsen af det, de ønske, nemlig at skaffe de nævnte unge Mennesker større Frihed. Saaledes som Sagen staar for mig, kan jeg for Dieblirket ikke skjønne, at det er rigtigt at stemme for Endringsforslaget under Nr. 7, men jeg skal imidlertid som sagt gaa med dertil, hvis det skal være en Betingelse for at faae Loven ud.

Thorup: Jeg kunde for saa vidt frafalde Ordet, efter at det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagb) har udtalt sig om Endringsforslaget under Nr. 7 til § 2, idet jeg i det Væsentlige kan tiltræde, hvad det ærede Medlem har udtalt. Jeg kan ikke erkjende, at det er rigtigt, naar Mindretallet i dets Betænkning ligesom den ærede Ordfører i Dag har udtalt, at Helligdagens Fred ikke forstyrres ved, at Butiksdørene holdes aabne, eller med andre Ord, at man handler lige saa frit paa disse Dage som paa Sagnedagene. Jeg skal imidlertid ikke gaa dybt ind paa, hvorvidt Butikernes Nabning kan siges at forstyrre Helligdagens Fred eller ikke, men i alt Fald er det vist, at man her i Landet i al den Tid, den evangelisk-lutheriske Kirke har været bekyndt her, har betragtet Helligdagene lidt anderledes end de øvrige 6 Dage i Ugen. Man har jo i Almindelighed saa vidt mulig søgt at opfatte alle de Arbejder, som vare opsættelige, til en anden Dag, ligesom man har opfat al overflødig Handel. Gaa vi nu ind paa det Forslag, som det ærede Mindretal har opstillet, kan jeg ikke se andet end, at den Dag, som man i Følge nedavret Tradition har filltet lidt anderledes end de øvrige Dage, vil faae ganste det samme Præg, som de andre Dage. (En Stemme: Nei!) Der er et æret Medlem, som siger: Nei, og jeg antager, at han vil begrunde dette derpaa, at Mindretallet vil overlade det til de Handelende selv, om de ville holde deres Butiker lukkede eller ikke; men jeg tror, at det vil blive meget vanskeligt, navnlig for den enkelte Handelende, at holde lukket om Søndagen, og at det heller ikke vil være let at komme til en Overenskomst mellem de Handelende derom. Vi have hørt fremsætte, at dette navnlig vil blive vanskeligt i de store Byer, hvor der er mange Handelende, men jeg tror, at det vil blive endnu vanskeligere i de mindre Byer, hvor der kun er saa Handelende; thi der vil en enkelt Handelende, naar han ikke vil være med til at holde lukket, derved tvinge de Andre til ogsaa at handle, idet de paa Grund af Konkurrencen ville være nøbte dertil. Det ærede Mindretal mener jo, at de Handelende ved en Vedtagt eller noget lignende skulde kunne bestemme, hvorvidt

Handel skulde være forbudt paa en vis Tid om Søndagen; men jeg tvivler meget om, at man vil være i Stand til at opnaa Enighed i saa Henseende. Jeg tror derimod — det er kun min egen personlige Opfattelse, jeg her udtaler — at vil man overhovedet tillade Afvigelser fra den Regel, Flertallet har foreslaet, nemlig at forbyde al Handel, skulde dette nærmest være overladt til de kommunale Bestyrelser i de forskjellige Byer. Medens altsaa Mindretallet ønsker, at det skal være Reglen, at der handles om Søndagen, men at de Handelende ved en Vedtagt selv kunne forandre dette Forhold, vilde jeg være tilbøielig til at gaa den modsatte Vej, nemlig at det skal være Regel, at Butikerne holdes lukkede, og al Handel skal ophøre, men at det, hvis der muligvis paa enkelte Steder kunde være Trang til Lempelser, skulde være overladt til vedkommende Kommunalbestyrelse at træffe Bestemmelse i den Henseende. Denne Tanke har imidlertid ikke fundet nogen Tilslutning i Udvalget, og jeg har derfor ikke villet fastholde den. — Naar det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Bønløkke) mente, at der var en fuldstændig Modsatning in mellem Endringsforslagene under Nr. 7 og 9, saa ser jeg ikke rigtig denne Modsatning; thi begge Forslagene gaa ud paa at opretholde den nu bestaaende Tilstand. Efter Forordningen af 26de Marts 1845 er nemlig al Handel forbudt, men det er ikke desto mindre faktisk, at i de større Byer, og navnlig her i Hovedstaden, ser man om Søndagen, at saadanne kjøende Drikke, som der her er Tale om, udsjænktes paa offentlig Gade. Jeg ser ikke Modsatningen mellem disse to Forslag, og i alt Fald er det en Modsatning, som findes efter den bestaaende Tilstand. Jeg skal for Øvrigt ønske, at det ærede Thing vil følge Flertallet med Hensyn til Hovedbestemmelsen om Butikernes Lukning, og jeg skal være villig til, dersom Noget maatte mene, at der paa enkelte Steder kunde være Trang til at foretage en Lempelse, da at gaa ind paa en Bestemmelse i Lovforlagets § 12, der gaar ud paa at overlade til Kommunalbestyrelserne at foretage en saadan. Dette forekommer mig at ville være at stille sig paa det Standpunkt, som de Handelende egentlig ønske. Den ærede Ordfører udtalte, at hele Kjøbstadkommissionen vedtog med 9 Stemmer imod 3 at opgive Forbudet imod Handel i Forordningen af 1845. Dette er for saa vidt rigtigt, som Kommissionen med 9 Stemmer mod 3 vedtog en Tilføielse til § 23 i Næringsloven, der handler om Haandværkeres og Fabrikanters Afstætningsret, og med 9 Stemmer imod 4 en Tilføielse til § 34 om Detail- og andre Handelendes Udsalgssteder. Jeg erkjender den Interesse, som den ærede Ordfører udtalte, at Kjøbstadkommissionen havde for Kjøbstæderne, men saa vidt jeg erindrer, var Kommissionens Grund til at vedtage dette Forslag nærmest den, at der var en Saloufi overfor Landet, idet man nemlig